Na prawach rękopisu.

BIULETYN

POLESKIEJ RADY WOJEWÓDZKIEJ TOWARZYSTW ROLNICZYCH

Rok II. Lipiec—Sierpień 1927 r. Nr. 6—7

Brześć n.Bugiem, ul. Dąbrowskiego Nr. 50.

Działalność Towarzystw Rolniczych.

Związek Polskich Organizacji Rolniczych.

W związku z opracowanym przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej projektem unifikacji ubezpieczeń społecznych Rada Naczelna Org. Ziem. uważając ten projekt za nierealny i niemożliwy do wprowadzenia w życie przedstawiła p. Prezesowi i viceprezesowi Rady Ministrów oraz zainteresowanym pp. Ministrom memorjał, w którym wykazuje, że dodatkowe obciążenie warsztatów rolnych nowym ciężarem wynoszącym 50 kg. żyta z ha. ziemi użytkowej przewyższającym w znacznej mierze podatek gruntowy wraz z komunalnym byłoby ruiną wielu gospodarstw, co nie leży w interesie Państwa. Ten punkt widzenia uznawało zresztą samo Ministerstwo Pracy popierając w swoim czasie ustawę z dn. 28.IX 26 r. (Dz. Ust R. P. Nr. 101 poz. 582) odraczając wprowadzenie Kas Chorych w rolnictwie na terenie byłego zaboru rosyjskiego na lat 10.

Centralne Towarzystwo Rolnicze.

Dawno oczekiwane porozumienie Centralnego Tow. Roln. z Tow. Wzajemnych Ubezpieczeń SNOP zostało zawarte. W najbliższym czasie przedstawiciele „Snopa" wraz

z delegatem C. T. R. odwiedzać będą Okręgowe Tow. Rolnicze celem założenia w Okr. Tow. Rolniczych agentur.

Ponieważ sprawa ubezpieczeń rolnych winna znaleźć swój stały odpowiednik w programie prac Tow. Okręgowych będących centralą wszystkich dążeń i potrzeb gospodarczo rolniczych danego Okręgu, dążeniem przeto każdego O. T. R. winno być zorganizowanie u siebie agentury, a obowiązkiem każdego z członków jest ubezpieczać się jedynie za pośrednictwem swego O. T. R.

Poleska Rada Wojewódzka Towarzystw Rolniczych.

Posiedzenie Rady.

Dn. 9.VII odbyło się posiedzenie Rady w Sarnach. Celem wyjazdu do Sarn było bliższe zapoznanie się z Okręgiem i Stacją Doświadczalną oraz spotkanie wycieczki Wrzesińskiego Tow. Rolniczego, która jednak z przyczyn od nas niezależnych nie doszła do skutku.

Na porządku dziennym znalazło się przedewszystkiem sprawozdanie z Okręgów. Z relacji Panów Prezesów poszczególnych O. T. R. przedewszystkiem okazało się, że instruktorzy Związku Kółek Rolniczych odwiedzają nasze kółka i koła Młodzieży wiejskiej nakłaniając je do wstąpienia do swej organizacji. Następnie omawiano program prac Rady i opracowano szereg instrukcji dla kierownictwa.

Po omówieniu szeregu spraw bieżących, a mianowicie: stanu finansowego Rady, likwidacji kursów w Torokaniu dla kierownikow mleczarń, wycieczki rolniczej, sprawy kursów dokształcających z dziedziny rolnictwa dla nauczycieli szkół ludowych, odbyły się wybory uzupełniające do Prezydjum Rady wskutek zdekompletowania takowego po ustąpieniu p. Sienkiewicza. Na pierwszego viceprezesa został jednomyślnie wybrany p. Suski. Następnie postanowiono poczynić starania celem założenia 2-ch pepinier bydła polskiego w Korzeniowie pow. Pińskiego i Syczach pow. Brzeskiego, a po wysłuchaniu obszernego referatu p. Poniatowskiego w sprawie rzeźni eksportowej postanowiono popierać w Ministerstwie projekt budowy takiej rzeźni w Sarnach.

W wolnych wnioskach p. Prezes Skirmuntt zapowiedział wniesienie na najbliższe zebranie Rady projektu zmierzającego do ściślejszego zespolenia prac poszczególnych O. T. R.

Kursy lotne.

W bieżącym półroczu od 1|I do 31|VI Poleska Rada Wojewódzka urządziła 404 kursy z ogólną liczbą godzin wykładowych 1400. Kursów wysłuchało 22759 słuchaczy co wynosi przeciętnie 56 słuchaczy na jeden kurs. Wykładowcami byli przeważnie nauczyciele szkół powszechnych, odpowiednio do tego przygotowani na kursach instruktorskich, urządzonych przez nas w listopadzie r. ub. w Brześciu, następnie członkowie Zarządów O. T. R. oraz prelegenci specjalnie w tym celu zaangażowani. W powiatach Sarneńskim, Prużańskim i Kosowskim kursa prowadziliśmy przy pomocy własnego personelu instruktorskiego.

Na kursach omawiane były tematy z następujących dziedzin: organizacja kółek rolniczych ich cele i zadania, spółdzielczość (głównie mleczarska, jajczarska i kredytowa), hodowla i żywienie bydla, świń, owiec i drobiu, nawożenie i uprawa roli, używanie nawozów zielonych, poplonów i międzyplonów, komasacja gruntów, meljoracja i organizacja spółek wodnych, sadownictwo, pszczelnictwo i warzywnictwo.

Na kursach więc z jednej strony omawiano aktualne zagadnienia z życia drobnego rolnika i udzielano wskazówek jak te zagadnienia najkorzystniej w różnych warunkach realizować, z drugiej strony udzielano młodzieży pewnych systematycznych wiadomości z dziedziny życia społeczno-gospodarczo-ekonomicznego i rolniczego ułatwiając w ten sposób pracę instruktorom ogólnym.

Naogół kursy cel swój osiągnęły, cieszyły się dużą frekwencją przyczem największą ruchliwość w urządzaniu kursów wykazał Okręg Brzeski.

Sarneńskie Okręgowe Towarzystwo Rolnicze.

Dnia 6|VI r. b. odbył się w Sarnach Zjazd Kół Młodzieży wiejskiej przy udziale z górą 400 delegatów. W godzinach rannych w sali Ogniska Kolejowego zgromadzeni wysłuchali szeregu wykładów rolniczo hodowlanych, a wieczorem odbył się konkurs chórów oraz przedstawienie amatorskie.

Harmonijność chórów oraz pewien poziom artystyczny przedstawienia budzą podziw nad ogromem prac kultural-

nych dokonanych przez Sarneńskie O. T. R. wśród młodzieży wiejskiej swego okręgu.

Pierwszą nagrodę (wirówkę) przyznano kołu młodzieży w Perespie za całokształt pracy społeczno-oświatowej, zorganizowanie chóru i zespołu dramatycznego. Drugą nagrodę (bibljoteczkę rolniczą) kołu młodzieży w Osowiku za zorganizowanie chóru z zaznaczeniem, że zespół chóru na konkursie dał wyniki najlepsze. Trzecią nagrodę przyznano kołu młodzieży w Dołhem za odegranie komedyjki „Wesele Zosi", czwartą, piątą, szóstą, siódmą i ósmą kołom w Antonówce, Prurwie, Radzieżu, Starykach i Sochach. Zjazd zakończył się wzorową wieczornicą ludową.

Dalszym etapem prac O. T. R. w Sarnach jest rozwijanie i potęgowanie rozpoczętej działalności, która ma się na stałe ugruntować i rozpowszechnić, a mianowicie przystąpiono do organizowania i prowadzenia kół gospodyń wiejskich, których narazie zorganizowano 4, zrzeszających 64 członkinie.

Z zakresu podniesienia hodowli zorganizowano (przy pomocy Sejmiku pow.) 23 stacje kopulacyjne, złożono szereg podań o kredyt hodowlany do Banku Rolnego oraz dokonano przygotowań dla uruchomienia 2 nowych mleczarń.

Z zakresu spółdzielczości uruchomiono 3 kasy spółdzielcze, oraz 3 sklepy przy kołach młodzieży wiejskiej. Spółdzielni rolniczo handlowej dotąd niestety uruchomić się nie udało, wobec czego nawozy sztuczne w ilości 4½ wagonów Towarzystwo sprowadziło bezpośrednio przy pomocy Państwowego Banku Rolnego. Zaś większą ilość zbóż gatunkowych sprowadzili członkowie z większej własności, skąd rozchodzić się będą na potrzeby kółkowiczów.

Z zakresu doświadczalnictwa wydano nawozów sztucznych na 17 doświadczeń pokazowych przy kółkach rolniczych.

Z zakresu meljoracji ułatwiono szereg podań o komasację, założono 5 sadów, zasadzono wikliną na lotnych piaskach w gminie Rafałowickiej 45 ha., w gm. Horodeckiej 20 ha. w gm. Lubikowickiej 9 ha. pod kierownictwem instruktorów O. T. R. Co jednak najsilniej podkreślić należy to założenie 5 spółek wodnych dobrowolnych; udało się to jedynie dzięki posiadaniu Stacji Doświadczalnej błotnej, gdzie drobni rolnicy mogą widzieć naocznie efekty meljoracji, okazuje się, że droga ta jest jedynie skuteczną w innych bowiem Okręgach Województwa Poleskiego wskutek niskiego poziomu kulturalnego Polesia ani jednej dobrowolnej spółki zorganizować się nie udało, jedyna poza Sarnami spółka wodna w powiecie Brzeskim powstała w drodze przymusowej.

Najbogaciej przedstawia się dział oświaty — 6 założonych bibljoteczek, 62 zaprenumerowane pisma rolnicze, 115 sprzedanych książek treści rolniczej i 240 kalendarzy rolniczych, (rozdano bezpłatnie książek 600 i plakatów 70), 45 zlustrowanych gospodarstw, wielka ilość udzielonych porad gospodarczych, 192 załatwione podania różnej treści, urządzono lotnych kursów jednodniowych 17, których wysłuchało 852 osoby, dwudniowych 3—wysłuchało 680 osób, kurs 6-dniowy w Rokitnie dla żołnierzy, którego wysłuchało 110 żołnierzy i 14-dniowy w Sarnach, którego wysłuchało 260 żołnierzy. Zebrań w kółkach odbyło się 310 z udziałem instruktorów O. T. R. Skierowano na naukę w charakterze stypendystów 5 osób. Delegowano na wycieczkę do Zachodniej Polski 13 osób.

Jak z powyższego sprawozdania wynika działalność O. T. R. w Sarnach obejmuje wszystkie dziedziny życia rolniczego i kulturalnego pozatem przez swych istruktorów wpaja w ludność poczucie obywatelskie, działając nietylko wśród starszych rolników, ale też wśród młodzieży i gospodyń wiejskich.

Dnia 11 września odbędzie się w Sarnach walne zebranie członków Okręgowego Tow. Rolniczego.

Drohiczyńskie Okręgowe T-wo Rolnicze.

Działalność O. T. R. w Drohiczynie rozwijała się pomyślnie dzięki ścisłej współpracy z Sejmikiem, który na cele rolnicze asygnował większe kwoty, a mianowicie 4.610 zł. na cele budowlane, 10.980 zł. na utrzymanie ambulatorjów dla zwierząt w Drohiczynie i Janowie, 5.000 zł. na cele ogólne, pozatem Sejmik uchwalił zaciągnąc pożyczkę w Państwowym Banku Rolnym w wysokości 48.000 zł. na osuszenie bagien.

Nadmienić należy, że na terenie Okręgu już było zorganizowanych 12 punktów kopulacyjnych bydła czerwonego polskiego, 8-trzody rasy wielkiej białej angielskiej, oraz w dwóch punktach drobiu (gęsi emdeńskich, kaczek pekingów, indyków bronzowych mamutów i kur zielononóżek). Taki rozrost stacji kopulacyjnych musi w krótkim czasie dać jaknajlepsze rezultaty podnosząc hodowlę w okręgu

na wyższy poziom. Przy tej okazji należy zaznaczyć, iż finansowe poparcie przez Sejmik inicjatywy i zamierzeń Okręgowego Tow. Rolniczego daje zawsze jaknajlepsze wyniki.

Poza szeroką działalnością oświatową O. T. R. w Drohiczynie zorganizowało 3 mleczarnie, 1 sklep przy kółku, zajęło się organizacją fabryki przetworów owocowych i na ten cel uzyskało subwencję Sejmiku w sumie 1.000 zł.

Za pośrednictwem Towarzystwa Rolniczego zostało złożone 48 podań o komasację, z których 11 zostało uwzględnione.

Dnia 11 września Okręgowe Tow. Rolnicze urządza pokaz koni w Janowie, na który zaprasza wszystkich czytelników Biuletynu.

Brzeskie Okręgowe Towarzystwo Rolnicze.

Dnia 26 lipca odbyło się zebranie Rady Brzeskiego Okręgowego Tow. Rolniczego na którem p. Suski zdał obszerne sprawozdanie z działalności tymczasowej i prosił o zwolnienie go ze stanowiska Prezesa wobec objęcia przewodnictwa Poleskiej Rady Wojewódzkiej Tow. Rolniczych.

Ze złożonego sprawozdania wynika, że dotychczasowa działalność B. O. T. R. była właściwie pracą organizacyjną, wślad za którą powinna pójść praca pozytywna, dająca już namacalne korzyści materjalne dla zrzeszonych.

Organizacja B. O. T. R. rozrosła się wprost nadmiernie — 18 kółek rolniczych, 12 kół młodzieży wiejskiej (ze zgórą 600 członków) tak, że w bieżącym półroczu ruch ten już zmuszeni byliśmy hamować celowo z braku środków. Z konieczności też działalność nasza ograniczyć się musiała do spraw oświatowych. Osiągnąwszy na tem polu duże rezultaty, otrzymaliśmy szereg podziękowań za urządzone kursy między innemi z D. O. K. w Brześciu.

Poza tem prace B. O. T. R. były skierowane w kierunku rozwoju gospodarczego, założonych poprzednio spółdzielni pomocy kredytowej dla członków oraz przedewszystkiem zdobycia własnych środków materjalnych dla dalszej egzystencji. Zabiegi te nie dały jeszcze konkretnych wyników są jednak na dobrej drodze, co wobec

cofnięcia subsydjów Ministerjalnych i konieczności liczenia na własne siły jest zagadnieniem pierwszej wagi.

Po wysłuchaniu sprawozdania Rada jednomyślnie wybrała na prezesa p. Aleksandra Zalewskiego z Rudy, a p. Suskiemu postanowiła wyrazić podziękowanie za pracę trudną, a owocną pełną poświęcenia i sumienności.

Z wycieczki do Finlandji.

Ministerstwa Rolnictwa i Spraw Wojskowych na zaproszenie poselstwa Fińskiego w Polsce delegowały do Finlandji 8 wybitnych hodowców z prof. Rostafińskim na czele celem zapoznania się z hodowlą tamtejszą.

Z ramienia Poleskiej Rady Wojew. Tow. Rolniczych w wycieczce brał udział p. inspektor Witold Plewiński.

Finowie przyjmowali wycieczkę nadzwyczaj uprzejmie i gościnnie i dzielili się wszystkiemi swojemi wiadomościami hodowlanemi z polakami. Uczestnicy wycieczki zwiedzili ogólno-hodowlaną wystawę w Lahti i cały szereg hodowlano rolnych gospodarstw, mleczarnie, szkoły rolnicze, centra hodowlane i stację doświadczalną w Tikurilli. Najwyżej stoi tam hodowla bydła Finowie mają trzy rasy własne a mianowicie: t. zw. „Zachodnio-Fińska" — jednomaścista płowo czerwona, „Wschodnio-Fińska" białogrzbieta płowo boczasta, oraz „Północna" — biała z resztkami nakrapiania, po za doborem maści wszystkie te rasy są pod względem wyglądu bardzo do siebie zbliżone, jest to bydło niewielkie (trzysta do czterysta trzydzieści kg.) na niskich nogach, długie, lekkiej i szlachetnej budowy, o zgrabnych główkach — bezrogie (osobniki rogate, dawniej bardzo pospolite powoli, są usuwane), o bardzo prawidłowych i dużych wymionach i wybitnych cechach mleczności. Przeciętna mleczność 3.500 do 4.500 kg. rocznie, przy 4% tłuszczu i wyżej. Maximum w roku 1926 dala krowa „Omena" mianowicie 9.032 kg. mleka przy 4.28% tłuszczu, czyli tłuszczu maślanego 387 kg. Krowa ta dała 22 razy więcej mleka w ciągu roku niż sama waży.

Organizacja hodowlana stoi na bardzo wysokim poziomie, a wybitną mleczność zawdzięczać należy racjonalnej hodowli, a przedewszystkiem silnemu żywieniu. W okresie letnim bydło pasie się na sztucznych pastwiskach i nie wraca na noc do obory. W zimie stoi w czystych i widnych cementowych oborach, gdzie przy każdej krowie znajduje się wiaderko stale napełnione dopływającą wodą

i drabinka ze słomą Pasza soczysta i treściwa zadaje się dwa razy dziennie. Krowy są codziennie czyszczone, w południe wychodzą na spacer w miejsca zasłonięte od wiatru.

Finlandja eksportuje ogromną ilość masła i serów. W roku 1926 eksport wyniósł — masła 17.905.000 kg., serów 5.450.000 kg.

Charakterystycznem jest, że jeszcze do niedawna w Finlanji szeroko rozpowszechnione były obory ras importowanych. Obecnie są one zastąpione bydłem krajowem. Okazało się bowiem, że przy równych warunkach pielęgnacji importy nie mogą wytrzymać konkurencji z rasami miejscowemi

Hodowla świń stoi w Finladji znacznie niżej niż bydła, zwłaszcza pod względem ilościowym. W ostatnich dopiero czasach Rząd forsuje hodowlę świń miejscowych kłapouchych z długiemi ryjami, hodowla rozszerza się i prawdopodobnie w krótkim czasie import słoniny i wieprzowiny z Ameryki ustanie.

Owce fińskie są zupełnie identyczne z naszemi świniarkami i są chowane w kierunku kożuchowomięsnym ze specjalnem uwzględnieniem ilości potomstwa.

Informacje gospodarcze i kredytowe.

Państwowy Bank Rolny przeznaczył sumę 3.000.000 zł. na akcję zaopatrzenia rolników w uszlachetnione ziarno siewne. Kredyt ten udzielany będzie w drodze dyskonta weksli z wystawienia odbiorców nasion bezpośrednio względnie spółdzielni zaopatrującej swych członków, z żyrem podawczem hodowców do wysokości pełnej ceny sprzedażnej nasion. Termin spłaty weksli ustalono do dn. 31.III 1928 r., a dla okolic klęskowych do 1.X 1928 r. oprocentowanie 10% w stosunku rocznym. Jak nam jednak komunikuje Centrala Spółdzielczych stowarzyszeń rolniczo-handlowych produkcja nasion szlachatnych nie jest dostateczna i hodowcy żyta oryginalnego „Petkus Lochowa", „Sobieszyńskiego" i „Puławskiego" (to ostatnie jest już wyczerpane) sprzedają swe zboża jedynie za gotówkę, płatną przy zamówieniu oryginalnego Petkusa 50% wartości zboża, Sobieszyńskiego 30%, a resztę należności pobierają przez zaliczenie kolejowe. Przedstawicielstwo hodowli oryginalnego żyta Wierzbieńskiego i oryginalnej pszenicy Wysoko-Litewki przydzieliło jedynie niewielkie ilości zboża do sprzedaży na kredyt. Zaleca się przeto wykorzy-

stać w pierwszym rzędzie zapasy kwalifikowanych zbóż miejscowej produkcji. W powiecie Brzeskim Towarzystwo Rolnicze w roku zeszłym umieściło kilkadziesiąt korcy oryginalnego żyta wierzbieńskiego w majątkach Minkowicze, Szczytniki, Łozowica, Wilamowicze i Sycze. Pszenicy Wysoko-Litewki w maj. Łozowica i Sycze.

Ograniczenie kredytów na komasacje gruntów.

Ministerstwo Reform Rolnych zaleciło Okręgowym Urzędom Ziemskim wobec szczupłości kredytów na pomoc przy zcalaniu gruntów, oględniejsze udzielanie pożyczek niż dotychczas. W tym celu O. U. Z. mają szczegółowo badać miejscowe warunki i przyznawać pożyczki tylko tym rolnikom, którzy o własnych siłach w danym wypadku przeprowadzić tego nie będą w stanie. W odniesieniu do kredytów na meljoracje rolne mają być brane pod uwagę tylko kredyty na zakup niezbędnych materjałów, na opłacenie obrotu technicznego i odpowiednich specjalistów. Przyznane jednak na te cele kredyty nie mogą obejmować kosztów robocizny, które winien opłacić sam właściciel scalonych gruntów. Ze względu, że zagadnienie komasacji gruntów jest dla Polesia bodaj najdonioślejsze, powyższe ograniczenie kredytów jest przeto dla nas najwięcej niepożądane.

Kredyt inwestycyjny Państwowego Banku Rolnego.

Państwowy Bank Rolny uruchomił przejściowy kredyt gotówkowy, który będzie udzielany na spłatę uciążliwych długów prywatnych, dokonanie niezbędnych inwestycji, jak budowa, wykończenie rozpoczętych budynków oraz zakładanie sadów owocowych, pasiek, stawów rybnych i t. p. Pożyczki te będą udzielane indywidualnie. Ubiegać się o pożyczkę mogą:

1. Mniejsze gospodarstwa rolne o obszarze nieprzekraczającym 20 ha. na terenie b. Kongresówki i na terenie woj. Wschodnich 35 ha., które nie posiadają uregulowanych hipotek, lub nawet posiadając je nie mogą jeszcze z jakichkolwiek powodów korzystać z pożyczek długoterminowych w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego (np. tytuł własności nieuregulowany), będą mogły zaciągnąć w Państwowym Banku Rolnym przejściowe po-

życzki gotówkowe, które w odpowiednim czasie skonwertowane zostaną na długoterminowy kredyt.

2. Rolnicy uzyskujący pożyczki będą zobowiązani niezwłocznie przystąpić do wywołania, względnie uregulowania hipotek i najpóźniej w przeciągu jednego roku od daty podjęcia pieniędzy przedstawić Państwowemu Bankowi Rolnemu zaświadczenie odnośnego Wydziału Hipotecznego, stwierdzające, iż został złożony wniosek o pierwiastkowe uregulowanie hipoteki. Pożyczki będą musiały być niezwłocznie po uregulowaniu hipoteki skonwertowane na pożyczki długoterminowe w listach zastawnych Państwowego Banku Rolnego.

3. Pożyczki będą udzielane do wysokości 1/3 szacunku gospodarstw rolnych, ustalonego na podstawie normalnych cen gruntów użytkowych w myśl przepisów z dnia 6.X 1926 r., wydanych przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Rolnictwa.

4. Pożyczki udzielane będą w zależności od celu, na jaki mają być użyte na termin do 3-ch lat.

Spłata pożyczek uskutecznioną będzie w ratach półrocznych, przyczem pierwsza rata płatna będzie po upływie jednego roku, licząc od daty zaciągnięcia pożyczki.

Oprocentowanie dla korzystających z kredytu rolników wynosić będzie $1^1/_2$ ponad każdoczesną stopę Banku Polskiego.

Procenty pobierane będą za pół roku z góry przy wypłacie pożyczki i następnie w terminach płatności półrocznych rat pożyczki z dołu. — Jako zabezpieczenie służyć będą skrypty dłużne z poręką majątkową odpowiedzialnych osób.

5. Państwowemu Bankowi Rolnemu przysługiwać będzie prawo przedterminowego ściągnięcia całkowitej należności od dłużnika, w razie zużycia pożyczki niezgodnie z przeznaczeniem, lub sprzedaży gospodarstwa rolnego przed uregulowaniem długu, następnie w wypadkach niewpłacenia w terminie należnej raty kapitałowej i procentów, wreszcie w razie nienadesłania zaświadczenia Wydziału hipotecznego w oznaczonym terminie

6. Pożyczki udzielane być mogą również za pośrednictwem dobrze funkcjonujących spółdzielni kredytowych i kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych. W tych wypadkach podanie oraz dokumenty o których mowa w p. 4-ym należy składać do odnośnych instytucji. Spółdzielnie i kasy gminne składać będą Państwowemu Bankowi Rolnemu w celu uzyskania odnośnego kredytu wykaz

petentów i proponowanych dla nich pożyczek, załączając kwestjonarjusze, dotyczące gospodarstw proponowanych pożyczkobiorców. Następnie w terminie 3-y miesięcznym od daty podjęcia kredytu instytucje te przesyłać będą szczegółowe sprawozdania z rozdziału kredytu, wskazując komu, na jaki cel i na jaki termin udzielono pożyczki. W terminie rocznym od daty podjęcia pożyczki instytucje pośredniczące nadsyłać będą ponadto zaświadczenia odnośnych wydziałów hipotecznych, stwierdzające, iż rolnicy, którzy otrzymali kredyt, złożyli odpowiednie wnioski o pierwiastkowe uregulowanie hipotek.

Oprocentowanie dla instytucji pośredniczących wynosić będzie stawkę dyskontową Banku Polskiego.

Jako zabezpieczenie służyć będzie: od spółdzielni kredytowych weksle z żyrem majątkowo odpowiedzialnych członków Rady Nadzorczej wzgl. członków spółdzielni i od kas gminnych — weksle własne.

7. Ubiegający się o pożyczkę na drzewka owocowe i pasieki winni złozyć:

1) podanie z wymienieniem:

a) projektu i kosztorysu nowozakładanego sadu,

b) że jest zapewniona pomoc fachowa w postaci instruktora lub innego fachowego ogrodnika,

c) źródło gdzie będą nabyte sadzonki,

d) nazwiska poręczycieli.

2) kwestjonarjusz dotyczący stanu majątkowego petenta,

3) informacje o stanie majątkowym poręczycieli.

Wymienione w p. 2 i 3 załączniki muszą być stwierdzone wiarogodne dane przez urząd gminy.

4) Jeżeli grunt jest wciągnięty do hipoteki, ale hipoteka jeszcze nie została uregulowana to zaświadczenie W-łu Hipotecznego o brakach i ich przyczynach.

5) Opinję Kółka Rolniczego i Okr. T-stwa Rolniczego o celowości i potrzebie zaciągnięcia wymienionej pożyczki przez petenta.

Podanie wraz z wymienionemi załącznikami należy kierować do Poleskiej Rady Wojewódzkiej Tow. Rołniczych Brześć n.B. ul. Dąbrowskiego 50. Odpowiednie formularze można otrzymać w każdem Okręgowem Tow. Rolniczem.

Podatki.

W sprawie podatku wyrównawczego dla gmin wiejskich.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 12.V-1927 r. Nr. 2567|27. W powyższym okólniku Pan Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu w związku z rozporządzeniem wykonawczem ustawy z dn. 1|III r. b. udzielił p. p. Wojewodom między innemi, następujących wskazówek.

Suma podatku wyrównawczego za czas ubiegły łącznie z przewidywanym deficytem na rok 1927|28 nie może przekroczyć sumy odpowiadającej trzykrotnej liczbie ha. i może być wymierzony jedynie w takiej wysokości, która nie przekroczyłaby zdolności płatniczej ludności względnie nie byłaby dla ludności zbyt uciążliwą.

Panowie Wojewodowie zatem mają dokładnie zapoznać się z budżetami gminnymi zatwierdzonymi przez wydziały i odmawiać zezwolenia na podwyższenie podatku wyrównawczego względnie ograniczać projektowaną wysokość tego podatku w tych wypadkach, gdyby można było bez szkody dla interesów gminy zmniejszyć wydatki preliminowane na rok 1927|28. W takich razach gminy musiałyby oczywiście poddać rewizji uchwalone budżety. Podatek o ile ma być pobierany w stosunkowo wysokiej normie ma podlegać płatności w dwu lub nawet więcej terminach o ile uiszczenie go w jednym terminie byłoby dla płatników zbyt uciążliwe.

Podatek dochodowy.

Ministerstwo Skarbu wysłało do Izb Skarbowych dnia 25.V-27 r. okólnik Nr. 1719|II w sprawie przejścia w opodatkowaniu podatkiem dochodowym z roku kalendarzowego na rok operacyjny gospodarczy, mając na względzie, że niektóre władze wymiarowe utrudniają płatnikom, wbrew przepisom artykułu 13 ustawy o państwowym podatku dochodowym, przejście do opodatkowania na zasadzie wyników roku operacyjnego, poprzedzającego rok podatkowy.

Celem ujednostajnienia praktyki wymiarowej oraz mając na uwadze konieczność popierania rachunkowości rolnej okólnik wyjaśnia, że należy zezwalać na przejście z opodatkowania za rok kalendarzowy do opodatkownnia

za rok gospodarczy jeżeli płatnik przedstawi władzy wymiarowej na poparcie swego zeznania o dochodzie prawidłowe księgi rachunkowe.

Poleska Rada Wojewódzka podaje do wiadomości swych członków, że jedynie jedno gospodarstwo w naszej organizacji zrzeszone prowadzące prawidłowe księgi rachunkowe nie opłaca żadnych podatków dochodowych.

Sporządzenie miesięcznych bilansów przeciętnego gospodarstwa rolnego przy pomocy Wydziału Organizacji Gospodarstw Wiejskich C. T. R. względnie przez specjalistę buchaltera Poleskiej Rady Wojew. Tow. Roln. kosztuje około 25 zł. miesięcznie

Prowadzenie systematycznej rachunkowości poza oszczędnością na podatku dochodowym daje podstawę prawidłowej kalkulacji we własnem gospodarstwie i zobrazowuje jego stan.

Podatek majątkowy.

Pan Minister Skarbu polecił Izbom Skarbowym co następuje:

1. w myśl dotychczasowych rozporządzeń Min. Skarbu płatnicy podatku majątkowego do IV stopnia włącznie skali podatkowej (art. 9 ust. o pod. majątkowym) winni byli uiścić połowę definitywnego wymierzonego podatku majątkowego.

Ponieważ ustawowy termin płatności całego podatku upłynął już z końcem 26 r. projekt zaś noweli do ustawy o podatku majątkowym nie przewiduje zmniejszenia podatku przypadającego od powyższych płatników, zarządza się obecnie pobór od nich drugiej połowy podatku majątkowego w dwóch równych częściach płatnych I-sza do dn. 15.XI-27 r. II-ga do dn. 1.I.

II. Dla pozostałych płatników od V stopnia wzwyż skali podatkowej we wszystkich grupach kontyngentowych wyznacza się nową ratę w wysokości 0,8% od wartości majątku przyjętej za podstawę wymiaru podatku majątkowego.

Rata ta płatną będzie w dwóch równych częściach w następujących terminach: I-sza do 15.XI-27 r. II-ga do 1.I-28 roku.

W wypadkach sprostowania wartości majątku na skutek odwołań względnie przez Min. Skarbu w drodze nad-

zoru, należy za podstawę obliczenia nowej raty przyjąć sprostowaną wartość majątku.

III. O wysokości kwot płatnych na podstawie niniejszego zarządzenia należy płatników zawiadomić pisemnie najdalej do dnia 1 października 1927 r.

Płatnikom którzy uiścili więcej niż dotychczasowe raty podatku majątkowego, nadpłacone kwoty zaliczy się na pokrycie nowych należności, przypadających w myśl niniejszego zarządzenia.

Presja podatkowa na rolników.

P.A.T. donosi: dowiadujemy się, że Ministerstwo Skarbu przygotowało stanowcze zarządzenia, ażeby ściągnąć z całą bezwzględnością wszystkie zalegające podatki od rolników.

Ulgi podatkowe dla gospodarstw dotkniętych klęską gradobicia.

Okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 8|VII-27 roku Nr. 2135|IV.

Celem podtrzymania poszkodowanych warsztatów rolnych Ministerstwo Skarbu poleciło we wszystkich wypadkach, w których plony uległy zniszczeniu ponad 40% odroczyć zaległe i bieżące należności podatku gruntowego do 1.X-1928 r. bez pobrania kar za zwłokę. Odroczenia wydawane będą indywidualnie o ile jednak chodzi o właścicieli drobnych do 43 ha mogą być uwzględniane podania zbiorowe oraz wnioski urzędów gminnych.

Celem ustalenia wysokości szkód władze Skarbowe mają korzystać z pomocy i współpracy organizacji rolniczych (Towarzystwa Rolnicze, Związki Ziemian i t.p.) Ulgi będą ograniczane względnie nie będą przyznawane zupełnie wrazie pokrycia szkód przez Towarzystwa Ubezpieczeniowe. Ulgi dotyczą państwowego podatku gruntowego, natomiast odroczenie terminów płatności podatków samorządowych mogą nastąpić tylko po uzyskaniu zgody Wydziału Powiatowego.

Egzekucje innych załegłości podatkowych przeciw płatnikom dotkniętym klęską, stosowane być mogą z wielką oględnością.

Zwolnienie od podatków przestrzeni sztucznie zalesionych.

Rozporządzeniem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Nr. 57 Dz. Ust. z dn. 24.VI r. b. o zagospodarowaniu lasów nie stanowiących własności Państwa zawarty jest między innymi w art. 7 przepis następującej treści:

„w razie sztucznego zalesienia gruntów nie będących gruntami leśnemi, a uznanych przez właściwą władzę za nienadające się do innej jak leśna uprawy, zalesione grunta wolne są od podatków państwowych w ciągu 30 lat, licząc od roku następującego po dokonaniu zalesienia".

Doniesienia rozmaite.

Poleski Urząd Wojewódzki projektuje zwołanie Zjazdu Hodowlanego, celem wytknięcia zasadniczego planu pracy nad ulepszeniem hodowli w całem Województwie z uwzględnieniem pewnych odrębności lokalnych i skoordynowania całokształtu wszystkich zamierzeń poszczególnych organizacji dla uniknięcia niepożądanych rozbieżności powodujących nieprodukcyjną stratę sił i środków poszczególnych instytucji.

Wołyńskie Wojewódzkie Tow. Rolnicze w pierwszej połowie września urządza w Dubnie Wystawę rolniczo-przemysłową —Jarmark na której reprezentowane będą następujące działy:

1. rolny, wytwórczość roślinna, nasiennictwo i chmielarstwo.

2. naukowy, obejmujący wyniki doświadczeń, wykresy, kolekcje, próbki i modele.

3. ogrodniczy, sadownictwo, szkółkarstwo, kwiaciarstwo, warzywnictwo.

4. hodowlany, bydło, konie, drób, trzoda chlewna, pszczelarstwo i jedwabnictwo.

5. przemysł rolny,
6. przemysł przetwórczy, mleczarstwo,
7. przemysł ludowy, wyroby ludowe i rzemieślnicze,
8. przemysł maszynowy, maszyny i narzędzia rolnicze.

Wystawa powyższa jako obwodowa ma za zadanie zobrazowanie stanu rolnictwa południowo-wschodniego Wołynia.

Wobec wystawy ogólno krajowej w Poznaniu w 1929 r. wystawy lokalne nabierają większego znaczenia będą bowiem nietylko przeglądem stanu miejscowego rolnictwa, lecz jednocześnie przygotowaniem do wystawy ogólnokrajowej.

Towarzystwo Gospodarskie Wschodniej Małopolski urządza w Stryju między 25 — 30 września r. b. Wojewódzką wystawę ogólno-rolniczą, na której będą reprezentowane wszystkie działy gospodarstwa wiejskiego.

Szczególną uwagę Towarzystwo zwraca na targ bydła mlecznego rasy simentalskiej oraz wołów roboczych i opasowych, który odbędzie się specjalnie w ramach wyżej wymienionej wystawy w czwartek 29 września.

Towarzystwo Gospodarskie Wschodniej Małopolski we Lwowie wzięło na siebie inicjatywę zorganizowania działu hodowlanego na Targach Wschodnich we Lwowie.

Targ drobiu gołębi i królików rozpocznie się od 4 września, zaś targi bydła hodowlanego odbędą się między 9—13 września, koni remontowych i luksusowych od 11—15 września, trzody chlewnej i owiec od 9—13 września.

Na Targach projektowane jest również przeprowadzenie dojenia krów mechaniczną dojarką przez firmę Alfa-Lawal z Poznania, w dniach 10, 12 i 13 września w południe.

Przepisy o wymaganiach przy zapisywaniu bydła czerwonego polskiego do ksiąg rodowodowych.

Umaszczenie może być od płowego do ciemno-brunatnego z podpalaniem: u buhajów wskazane umaszczenie ciemniejsze, umaszczenie śluzawicy zasadniczo powinno być ciemne; dopuszczalna jest także słuzawica jaśniejsza, jednak z wykluczeniem barwy cielisto-różowej. Dopuszczalne są białe plamy na podbrzuszu, o ile ograniczają się

do wymienia i bezpośredniej okolicy przed niem; analogicznie też i u buhajów.

Zawartość tłuszczu w mleku nie może być mniej niż 3,75°|₀. Kierunek użytkowy określa każdy Związek w swoim statucie.

Warunki przyjęcia do Poleskiego Związku Hodowlanego.

Jak już donosiliśmy w jednym z poprzednich numerów Biuletynu został założony w Brześciu n|B. Poleski Związek Hodowlany, który przyjmuje zapisy bydła i trzody chlewnej na następujących warunkach:

dla hodowców bydła:

składka roczna do 5 krów . . .	3 zł.
„ „ wyżej 5 krów . .	10 „
„ „ od buhaja I kat. . .	10 „
„ „ „ „ II kat. . .	8 „
„ „ „ krowy I kat. . .	5 „
„ „ „ „ II kat. . .	4 „
„ „ „ „ III kat. . .	3 „
„ „ „ „ nieuznanej . .	2 „

dla hodowców świń:

wpisowe jednorazowe:

przy chlewni w ilości 2 macior . .	3 zł.
„ „ „ powyżej 2 macior .	15 „
opłaty roczne od chlewni . . .	10 „
„ „ „ maciory I kat. . .	5 „
„ „ „ „ II „ . .	4 „
„ „ „ „ III „ . .	3 „
„ „ „ „ nieuznanej . .	2 „
„ „ „ knura I kat. . . .	8 „
„ „ „ „ II kat. . . .	5 „

Przy każdorazowym przyjeździe inspektora hodowlanego właściciel obory względnie chlewni obowiązany jest zwrócić mu koszta podróży II klasą, djety po 15 zł. dziennie i wszelkie inne wydatki.

Właściciele mniejszej ilości krów niż 5 nie płacą przy pierwszym przyjeździe inspektora kosztów przyjazdu.

Państwowy Bank Rolny zamierza w najbliższym czasie nabyć kilka nieruchomości ziemskich nadających się do parcelacji zwłaszcza na terenie województw Wschodnich. Oferty składać należy do Wydziału Agrarnego Państwowego Banku Rolnego.

Spółka Ogrodnicza Sekcji Pszczelniczo-Ogrodniczej przy Okręgowym Tow. Rolniczem w Brześciu (ul. 3-go Maja № 8) poleca na sezon jesienny szczepy drzew owocowych w najlepszych gatunkach po umiarkowanych cenach.

Ministerstwo Rolnictwa zawiadamia, że zaświadczenia dla wyjeżdżających na wycieczki naukowo-rolnicze zagranicę, które są potrzebne dla uzyskania paszportów ulgowych, wydaje Wydział Rolnictwa i Wet.

Biuro ekonomiczne Związku Polskich Zrzeszeń Ogrodniczych w Warszawie (Bagatela 3) komunikuje: że termin zgłoszeń udziału w wycieczce na międzynarodową wystawę w Paryżu upływa we wrześniu.

Ze względu na ograniczoną ilość uczestników wycieczki piśmienne zgłoszenia z wyraźnym podpisem, dokładnym pełnym adresem oraz zaznaczeniem stanowiska społecznego petenta (stosunku do organizacji ogrodniczych i ogrodnictwa wogóle) należy składać w jaknajkrótszym czasie.

Biuro Organizacji Prowincjonalnej przy C. T. R. przypomina wobec zbliżających się wyborów do Wydziałów powiatowych Sejmiku składających się z 6-ciu członków, że do Wydziału mogą być wybierane osoby również z poza grona członków Sejmiku, zamieszkałe na terenie powiatu i posiadające bierne prawo wyborcze do Rad gminnych lub miejskich.

Wobec tego w tych powiatach, gdzie do Sejmiku weszło zbyt mało przedstawicieli inteligencji, należy poczynić starania, aby w drodze wyborów do Wydziału stan ten poprawić.

Pożyteczna placówka.

Z początkiem czerwca b. r. utworzone zostało przez Państwową Fabrykę Związków Azotowych w Chorzowie, Spółkę Akcyjną Eksploatacji Soli Potasowych we Lwowie i Przemysł Superfosfatowy w Warszawie wspólne „Centralne Biuro Porad Rolnych" z siedzibą w Warszawie ul. Widok 3. m. 27., które przejęło w swój zakres działania wszelkie sprawy związane z zagadnieniami rolniczemi prowadzone dotychczas przez wszystkie fabryki z osobna. Skupienie tych wszystkich prac w jednem biurze spowoduje ujednostajnienie tych wszystkich poczynań prowadzonych dotychczas w niejednem wypadku rozbieżnie.

Poza całym szeregiem innych zadań prace Centralnego Biura Porad Rolnych zmierzają w kierunku: 1) ujednostajnienia akcji doświadczalnej pokazowej na terenie całego Państwa, 2) inicjowania i współpracy z wyższemi uczelniami rolniczemi i stacjami doświadczalnemi na terenie ścisłego doświadczalnictwa nawozowego, wyniki którego będą dla szerokich mas rolniczych posiadały nieocenioną wartość i niejednokrotnie uchronią rolnika przed niepotrzebnemi, a dużemi stratami, 3) stworzenia obszernej popularnej literatury nawozowej, za pośrednictwem której nasz drobny rolnik będzie miał możność zaznajomienia się z racjonalną gospodarką nawozową. Pozatem, Centralne Biuro Porad Rolnych w ścisłym kontakcie współdziałać będzie z organizacjami rolniczemi na polu szerzenia oświaty rolniczej.

Tych kilka przykładów wyrwanych z całokształtu programu Centralnego Biura Porad Rolnych wskazuje na to, iż ta nowo otwarta placówka przyłączy się do zgodnego grona instytucji rolniczych wytężających wszelkie swe siły w kierunku podniesienia produkcji rolniczej i poprawy bytu rolnika.

Centralne Biuro Porad Rolnych wraz ze swemi oddziałami (Poznań, ul. Dąbrowskiego 17, Kraków, Siemiradzkiego 17. II p., Lwów, ul. Kopernika 20, Toruń, ul. Sienkiewicza 40. z całą gotowością bądź pisemnie, bądź ustnie udziela bezpłatnie porad z zakresu nawożenia nawozami sztucznemi.

Kierownictwo Państwowego Stada Ogierów w Janowie Podlaskim zawiadamia p.p. hodowców, że w celu otrzymania państwowych ogierów na stację lub w dzierżawy na okres rozpłodowy 1928 r. należy nadsyłać do Państwowego Stada Ogierów w Janowie Podlaskim przed dn. 1 października 1927 r. szczegółowe, imienne, ostemplowane (3 złote) zgłoszenia z adresem nadawcy.

Dla zwiedzenia Stada są wyznaczone czwartki każdego tygodnia od 1 sierpnia do 1 października.

Zakup koni remontowych w r. 1927 odbędzie się w Janowie Podlaskim — 14 października, w Białej Podlaskiej 15-go października, w Kobryniu 3-go listopada, w Brześciu nad Bugiem 4-go listopada.

Prace komisji licencyjnej w Wojew. Poleskim rozpoczną się w dn. 21 i 22 września na terenie pow. Drohiczyńskiego, następnie obejmą w dn. 23, 24, 26 września — pow. Piński, 28, 29 i 30 września—pow. Łuniniecki, 2 października—pow. Stoliński, 3, 4, 5, 6, 7, października—pow. Sarneński, 13 15, października — pow. Kosowski 16 i 17 pow. Prużański, 19, 20, 21 października pow. Brzeski i 22, 23 października pow. Kobryński.

W skład komisji licencyjnej wchodzą: jako prezes p. Janusz Suski, zastępca p. E. Jamnicki, członkowie pp. K. Trojanowski — zastępca W. Nowolecki, W. Plewiński — zastępca J. Hołyński, Dr. Z. Truskowski.

Odezwa do drobnych rolników w sprawie zakładania mleczarń spółdzielczych.

Od początku powstania Państwa Polskiego prowadzoną była polityka ekonomiczna uwzględniająca jedynie potrzeby przemysłu z zupełnem pominięciem — rolnictwa. Najdokładniej świadczy o tem fakt oddania połowy wszy-

stkich kredytów udzielonych w roku 1923 przez P. K. K. P. samemu tylko przemysłowi łódzkiemu.

W roku 1925 okazało się, że pieniądze dawane obficie przemysłowi całkowicie zostały zmarnowane, albowiem przemysł okazał się zupełnie niezdolnym do eksportu, a w wielu wypadkach — wogóle do produkcji, fatalne skutki tej polityki ekonomicznej odczuliśmy w roku 1925 wobec zachwiania się złotego, kiedy przemysł nie mógł eksportować, a rolnictwo zaniedbane i upośledzone również wskutek tego nie mogło być ostoją bilansu handlowego i płatniczego.

Dowód, że rolnictwo zdolne jest ratować bilans płatniczy i walutę, mieliśmy w roku 1926, kiedy głównemi pozycjami bilansu handlowego okazały się produkty rolne, znajdujące zbyt w uprzemysłowionych krajach Europy zachodniej.

Jednocześnie przekonano się, że jeden centnar masła wywieziony z Polski bez żadnych ulg i przywilejów — jest wart prawie tyle co 1 wagon węgla.

Wobec tego, że na rynki zachodnio-europejskie nie dostarcza dotąd masła zachodnia Syberja która przedwojną eksportowała tam olbrzymie ilości tego produktu moglibyśmy z Polesia wywozić masło wagonami, gdyby zmarnowane w przemyśle kredyty inflacyjne zużyte były w swoim czasie na podniesienie rolnictwa, hodowli i przemysłu rolnego, a przedewszystkiem mleczarstwa, bekoniarstwa i jajczarstwa.

Domagając się w interesie rolnictwa, stanowiącego główną podporę naszego gospodarstwa narodowego, racjonalnego poparcia wszystkich dziedzin produkcji rolnej nieżądamy zaniedbania przemysłu, uważając, że spełni on swe zadania, gdy zaopatrzy rynki krajowe.

Wina za taki stan rzeczy ciąży jedynie na samych rolnikach, którzy nie dość skwapliwie garną się do swych organizacji zawodowych i spółdzielczych powołanych do obrony ich interesów, gdy przemysł organizuje się w kartele, trusty i temu podobne, rolnicy idą w rozsypkę i każdy oddzielnie narzeka na złe stosunki.

Pomijając inne dziedziny naszych zaniedbań przytoczymy chociażby sprawę mleczarską. Na Polesiu tylko 0,3% mleka przerabiane jest na masło w mleczarniach. Zagraniczni odbiorcy szukający u nas masła na eksport nadziwić się nie mogą naszej lekkomyślności i brakowi zrozumienia własnych korzyści, bowiem masło wyrobu domowego na eksport zupełnie się nie nadaje.

Czas wielki byśmy wyszli ze stanu bierności i zajęli się sprawami gospodarczemi w sposób poważny zakładając spółdzielnie mleczarskie, które w bardzo prędkim czasie podniosą stan naszych gospodarstw.

Kierownictwo Działu Mleczarskiego przy Poleskiej Radzie Wojew. Tow. Roln.

Pytania i odpowiedzi.

Zapoczątkowując dział powyższy zwracamy się z prośbą do naszych czytelników o jaknajszersze wykorzystanie takowego przez nadsyłanie nam zapytań we wszystkich interesujących ich sprawach.

Pytanie 1. Zasiałem w tym roku spory kawałek koniczyną czerwoną. Chciałbym paść tam krowy. Ale u mojego sąsiada w zeszłym roku krowa, która się pasła na koniczynie zdechła. Proszę mnie napisać co trzeba robić, żeby krowa mogła się paść na koniczynie i razem z tem, żeby się nie wzdęła. — **Kółkowicz z Lesznej.**

Odpowiedź: Przyczyną wzdęcia bydła i owiec bywa łapczywe zjadanie przez nie wierzchołków koniczyny, szczególnie czerwonej, która pod wpływem drożdży na każdej roślinie się znajdujących silnie fermentuje wytwarzając

szereg gazów, które przy normalnem trawieniu odchodzą przez odbijanie lub przez odbyt.

Chcąc uchronić się przed tym należy krowy paść na linkach od 4 — 5 metrów długości przywiązanych do kołka wbitego w ziemię. Krowa wówczas zmuszona jest wyjadać koniczynę doszczętnie wraz ze starszemi więcej zdrzewniałemi częściami, co nie powoduje tak szybkiej fermentacji w żołądku.

Krowę należy umocowywać na lince zakończonej kołkiem, które winno być nałożone na kołek z główką w ten sposób, by kółko z linką mogło się swobodnie poruszać i by krowa mogła chodzić naokoło kółka nie zaplątując linki.

Po wyjedzeniu przez krowę dokładnie paszy wokoło wyjmuje się kołek z ziemi i wbija dalej. Paść tak można nie tylko w koniczynie, ale i wyce, seradeli mięszance i t. d. gdyż przy takiem paszeniu bydło nie depcze paszy lecz ją wyjada.

W celu obniżenia niebezpieczeństwa wzdęcia, dobrze jest siać koniczynę nie czystą lecz z trawami. Również należy uważać by krowy nie pasły się w czasie wiatru lub po rosie.

Wiedząc co jest powodem wzdęcia objawiającego się podniesieniem obu słabizn, a szczególnie lewej, przestrachem zwierzęcia i ciężkim jego oddechem, należy natychmiast przystąpić do ratunku polegającego na przerwaniu fermentacji przez zabicie drożdży i odprowadzeniu wytworzonych gazów na zewnątrz lub ich chemicznem związaniu. Doskonałem środkiem zabijającym fermentację i powodującem odbijanie (według najnowszych wskazówek lekarzy specjalistów) jest danie zwierzęciu łyżki kreoliny rozpuszczonej w litrze zimnej wody samej lub z dodaniem 250 gramów

soli glauberskiej. Środek ten należy zastosować w pierwszym rzędzie.

Drugim niewinnym środkiem ratunkowym jest wywołanie odbijania u zwierzęcia przez danie mu do pyska powrósła i rytmiczny ucisk obu rękami na lewą słabiznę, gdzie leży wzdęty żołądek przy takich środkach ratunkowych zwierzę zginąć nie może.

Najprostszym środkiem wiążącym gazy jest woda wapienna, to jest woda stojąca nad wapnem, a nie wapno gaszone, w braku wody wapiennej rozbija się grudkę wapna lasowanego wielkości orzecha laskowego w litrze wody i daje się to wypić ale ostrożnie, żeby zwierzę się nie zachłysnęło za jedną flaszką można dać drugą i trzecią by działanie było tem pewniejsze Wapno można zastąpić amoniakiem kieliszek na litr zimnej wody.

O ile ratunek przybywa zapóźno i lewa słabizna jest wzniesiona i twarda jak deska nie pozostaje nic innego tylko jej przebicie aż do żołądka by tą drogą gazy wypuścić. W braku trokara można to uskutecznić ostrym i czystym nożem, który trzeba kierować na pępek. Nóż i ręce winny być umyte mydłem. Za nożem wkłada się w ranę na kilka centymetrów rozciętą dwa palce lewej ręki by ją trzymać otwartą zarówno w żołądku jak i w skórze.

Redakcja.

DZIAŁ OGŁOSZEŃ.

Cena ogłoszeń:

Cała strona	30 zł.
1/2 strony	15 „
1/3 strony	10 „

Drukarnia Literacka Brześć n.B., ul. 3 Maja Nr. 3 tel. 193.